



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών**

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Ναυαρίνου 13α,
106 80, Αθήνα

Τηλ. 210 368 8528

e-mail: tselfesv@uoa.gr

Πληροφορίες: Β. Τσελφές

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΕΑΠΗ, 2012-13
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΕΛΚΕ-ΕΚΠΑ**

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Βασίλης Τσελφές

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ 7

**Ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης και δημοσιότητας
ακαδημαϊκών μονάδων: η περίπτωση του ΤΕΑΠΗ**

Υπεύθυνη: Αντιγόνη Παρούση

1^ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

**Αξιολόγηση διδακτικού έργου Τμήματος
Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ),
Πανεπιστημίου Αθηνών**

Συγγραφή: Βασίλης Τσελφές & Σάββας Χαλκίδης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΤΕΑΠΗ), ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2012-2013

Βασίλης Τσελφές & Σάββας Χαλκίδης

Το πλαίσιο

Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2012-13 πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΑΠΗ αξιολόγηση του διδακτικού έργου με χρήση περισσότερων και διαφορετικά δομημένων ερωτηματολογίων. Αυτά διακινήθηκαν στους φοιτητές από τους διδάσκοντες εντός του χρόνου διδασκαλίας και στις δύο τελευταίες διαλέξεις (ή εργαστήρια) της συγκεκριμένης περιόδου.

Συγκεκριμένα, διανεμήθηκε ένα γενικό ερωτηματολόγιο κλειστών ερωτήσεων σε 174 φοιτητές που παρακολουθούσαν 6 μαθήματα τριών διδασκόντων, ένα ερωτηματολόγιο με κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις σε 70 φοιτητές ενός μαθήματος που διδάσκεται από δύο διδάσκοντες και ένα διαφορετικό ερωτηματολόγιο, επίσης, με κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις σε 51 φοιτητές τριών μαθημάτων τριών διαφορετικών διδασκόντων. Είναι προφανές ότι οι φοιτητές που παρακολουθούσαν δύο ή περισσότερα από αυτά τα μαθήματα συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια περισσότερες από μία φορές. Στα υπόλοιπα μαθήματα του προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με άλλες μεθόδους, οι οποίες προκρίθηκαν και οργανώθηκαν από τους διδάσκοντες.

Τα ερωτηματολόγια: μεθοδολογικές προσεγγίσεις και αποτελέσματα

1. Το γενικό ερωτηματολόγιο

Με δεδομένη την πολυπλοκότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και με βάση την υπόθεση ότι τη γνώση τη δομούν/ κατασκευάζουν ενεργά τα υποκείμενα (οι φοιτητές και οι φοιτήτριες), το γενικό ερωτηματολόγιο επιχειρούσε να διερευνήσει δύο κατηγοριών κεντρικά ερωτήματα (μέσω δύο χωριστών υπο-ερωτηματολογίων):

A. Ποιες είναι οι εκτιμήσεις των φοιτητών για την επιτυχία τους σε διάφορες συνιστώσες της μάθησης στα συγκεκριμένα μαθήματα των συγκεκριμένων διδασκόντων.

B. Ποια χαρακτηριστικά της διδακτικής πράξης των διδασκόντων φαίνεται να εκτιμούν οι φοιτητές ως κατάλληλα για το προσωπικό τους μαθησιακό στίλ.

Η κεντρική υπόθεση πίσω απ' αυτό το ερωτηματολόγιο είναι προφανώς ότι οι διδακτικές πρακτικές (ή και συμπεριφορές) των διδασκόντων συμβάλουν στο μαθησιακό αποτέλεσμα.

Το συνολικό διπλό ερωτηματολόγιο ήταν το ακόλουθο:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ-ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ:

ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΟΥΣΑ:

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:

Σας παρακαλούμε, απαντώντας στα δύο ερωτηματολόγια που ακολουθούν, να βοηθήσετε την αξιολόγηση του μαθήματος που διδάχτηκε αυτό το εξάμηνο και πλησιάζει στο τέλος του. Παρακαλούμε να είστε προσεκτικοί και “ανοιχτοί” στις απαντήσεις σας, ούτως ώστε να προσφέρετε την καλύτερη δυνατή πληροφορία, τόσο για τα αποτελέσματα του μαθήματος σε ότι σας αφορά, όσο και για τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας του.

1^ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε ενότητα του παρακάτω ερωτηματολογίου αναφέρεται σε μια σχετικά διακριτή διάσταση της μάθησης, που ο διδάσκων είχε ως στόχο να σας βοηθήσει να πετύχετε.

Χρησιμοποιήστε την ακόλουθη κλίμακα για να βαθμολογήσετε την άποψή σας πάνω σε καθένα από τα επόμενα χαρακτηριστικά που περιγράφουν την προσωπική σας μάθηση.

- 1 Διαφωνώ απόλυτα (ΔΑ)
- 2 Διαφωνώ (Δ)
- 3 Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ (ΟΔΣ)
- 4 Συμφωνώ (Σ)
- 5 Συμφωνώ απόλυτα (ΣΑ)

	ΔΑ 1	Δ 2	ΟΔΣ 3	Σ 4	ΣΑ 5
1. ΓΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ					
111. Από το συγκεκριμένο μάθημα έμαθα σημαντικό μέρος του περιεχομένου του γνωστικού αντικειμένου.					
112. Κατανόησα ικανοποιητικά ένα σημαντικό αριθμό εννοιών και αρχών του γνωστικού αντικειμένου.					
113. Απέκτησα την ικανότητα να εφαρμόζω αρχές του γνωστικού αντικειμένου και σε άλλες/διαφορετικές καταστάσεις, εκτός από αυτές που αναφέρθηκαν στο μάθημα.					
2. ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ/ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ					
124. Έμαθα να εντοπίζω τα σημαντικά σημεία και ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου.					
125. Ανέπτυξα την ικανότητα να επιλύω πραγματικά προβλήματα στο πεδίο που εφαρμόζεται αυτό το γνωστικό αντικείμενο.					
126. Ανέπτυξα την ικανότητα να μιλώ με σαφήνεια για θέματα που αφορούν το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.					
127. Έμαθα να σκέπτομαι κριτικά για τα ζητήματα του γνωστικού αντικειμένου που προσεγγίζονται και με διαφορετικούς τρόπους.					
128. Ανέπτυξα δεξιότητες που θα είναι χρήσιμες στο επαγγελματικό πεδίο.					
129. Προσδιόρισα χαρακτηριστικά της επαγγελματικής μου ταυτότητας.					
3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΗ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ					

1310. Το μάθημα όξυνε το ενδιαφέρον μου για τα ζητήματα που αναλύονται στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.					
1311. Παρακινήθηκα να διαβάσω/ εργαστώ για τα ζητήματα αυτά χρησιμοποιώντας πηγές που δεν περιλαμβάνονταν στα υλικά του μαθήματος.					
1312. Παρακινήθηκα να συζητήσω για τα ζητήματα αυτά και εκτός μαθήματος.					
1313. Σχεδιάζω να παρακολουθήσω επιπλέον μαθήματα από το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.					
4. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ					
1414. Παρακολούθησα όλες τις παραδόσεις του πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.					
1415. Είχα ενεργό συμμετοχή στις συζητήσεις/ εργασίες στην τάξη.					
1416. Παρακινήθηκα να πάρω πρωτοβουλίες μέσα στην τάξη.					
5. ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ/ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ					
1517. Ανέπτυξα δημιουργικές ικανότητες σε αυτό το πεδίο.					
1518. Έκανα καινούργιους φίλους/ φίλες παρακολουθώντας αυτά τα μαθήματα.					
1519. Ανέβηκε η εκτίμησή μου για κάποιους συμφοιτητές μου.					
6. ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ & ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ					
1620. Έμαθα να εκτιμώ απόψεις διαφορετικές από τη δική μου.					
1621. Αναθεώρησα κάποιες από τις προηγούμενες στάσεις μου απέναντι στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.					
7. ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ					
1722. Μέσα από το συγκεκριμένο μάθημα κατάλαβα καλύτερα κάποιες πτυχές του εαυτού μου.					
1723. Συνειδητοποίησα κάποια προσωπικά μου προβλήματα.					
1724. Βελτίωσα το αίσθημα της υπευθυνότητάς μου.					
1725. Ανακάλυψα κάποια προσωπικά μου ενδιαφέροντα και ικανότητες.					
1726. Απέκτησα μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στον εαυτό μου.					

2° ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε ενότητα του παρακάτω ερωτηματολογίου αναφέρεται σε ένα γενικό χαρακτηριστικό της διδασκαλίας, από τα πολλά που υπάρχουν. Αξιολογήστε τη διδασκαλία με βάση τα ερωτήματα που ακολουθούν. Οι απαντήσεις σας πρέπει να αντανακλούν τον τύπο της διδασκαλίας που νομίζετε ότι είναι ο καλύτερος για το συγκεκριμένο μάθημα, καθώς και για το δικό σας προσωπικό μαθησιακό στυλ.

ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Η κλίμακα που ακολουθεί ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΑΠΟ ΕΚΕΙΝΗ ΤΟΥ 1^{ου} ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.

Χρησιμοποιήστε τη για να βαθμολογήσετε τις κρίσεις σας τις σχετικές με τη συχνότητα που εφαρμόζονται από τον διδάσκοντα καθένα από τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας του.

- 1 Θα ήθελα να συμβαίνει πολύ περισσότερες φορές (ΠΠΦ)
 2 Θα ήθελα να συμβαίνει περισσότερες φορές (ΠΦ)
 3 Δεν θα ήθελα να αλλάξει κάτι (ΟΚ)
 4 Θα ήθελα να συμβαίνει λιγότερες φορές (ΛΦ)
 5 Θα ήθελα να συμβαίνει πολύ λιγότερες φορές (ΠΛΦ)

	ΠΠΦ 1	ΠΦ 2	ΟΚ 3	ΛΦ 4	ΠΛΦ 5
1. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ: πρακτικές που χρησιμοποιεί ο διδάσκων για την επεξήγηση ή την αποσαφήνιση εννοιών και αρχών					
211. Παρουσιάζει παραδείγματα για τη χρήση της κάθε έννοιας που εισάγει στα μαθήματά του.					
212. Ορίζει τους νέους ή μη οικείους όρους που χρησιμοποιεί.					
213. Χρησιμοποιεί γραφήματα ή διαγράμματα για να υποστηρίξει/ διευκολύνει τις εξηγήσεις.					
214. Καταδεικνύει τις πρακτικές εφαρμογές των εννοιών που διδάσκει.					
2. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ: πρακτικές που χρησιμοποιεί ο διδάσκων για να καταδείξει τη σπουδαιότητα κάποιων εννοιών και αρχών					
225. Δίνει έμφαση σε σημεία με ιδιαίτερη σπουδαιότητα.					
226. Ξεκαθαρίζει τα θεμελιώδη σημεία.					
227. Επισημαίνει τους όρους-κλειδιά.					
228. Επεξηγεί τα θέματα του μαθήματος χρησιμοποιώντας οικείο/ καθημερινό λόγο (γλώσσα).					
3. ΕΚΦΡΑΣΗ: χρήση μη λεκτικών συμπεριφορών που σχετίζονται με την προσοχή και το ενδιαφέρον των φοιτητών					
239. Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων κινείται μέσα στην αίθουσα.					
2310. Κοιτάζει στα μάτια τους φοιτητές του.					
2311. Χρησιμοποιεί/ κάνει νεύματα με το κεφάλι, τα χέρια ή το σώμα του.					
2312. Λέει αστεία ή αφηγείται με χιούμορ.					
2313. Χαμογελά ή γελά ενώ διδάσκει.					
4. ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ: πρακτικές που ενισχύουν τη συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα					
2414. Ενθαρρύνει τους φοιτητές να κάνουν ερωτήσεις ή σχόλια κατά τη διάρκεια των διαλέξεων.					
2415. Επιβραβεύει τις αξιόλογες/ ευρηματικές ιδέες των φοιτητών.					
2416. Πριν προχωρήσει στο επόμενο θέμα, ρωτά τους φοιτητές εάν κατανόησαν το προηγούμενο.					
2417. Παραμένει ώρα σε ένα θέμα για να απαντήσει στις ερωτήσεις των φοιτητών.					
2418. Είναι διαθέσιμος για συζητήσεις εκτός τάξης.					
2419. Προσφέρεται να βοηθήσει τους φοιτητές σε προβλήματα σχετικά με το μάθημα.					
2420. Αποδέχεται οπτικές των ζητημάτων που διατυπώνονται από τους φοιτητές και είναι διαφορετικές από τις δικές του.					

2421. Συνομιλεί με τους φοιτητές πριν ή μετά τα μαθήματα, όποτε αυτό είναι δυνατόν.					
5. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ: πρακτικές προσωπικής επαφής με τους φοιτητές					
2522. Απευθύνεται προσωπικά προς τους φοιτητές.					
2523. Απευθύνει ερωτήσεις προς τους φοιτητές προσωπικά.					
6. ΕΝΤΑΣΗ: πρακτικές πρόκλησης ανατροπών					
2624. Προκαλεί εποικοδομητική κριτική.					
2625. Παρουσιάζει τολμηρές ιδέες που προκαλούν τη σκέψη/λογική.					
7: ΟΡΓΑΝΩΣΗ: πρακτικές δομημένης παρουσίασης/ απεικόνισης της ύλης του μαθήματος					
2726. Χρησιμοποιεί τίτλους και υπότιτλους για να οργανώσει τις διαλέξεις του.					
2727. Παρουσιάζει το διάγραμμα/ σύνοψη του μαθήματος στον πίνακα ή στην οθόνη προβολής.					
2728. Χρησιμοποιεί οπτικά διδακτικά βοηθήματα.					
2729. Καταβάλει προσπάθεια για να πετύχει την αναγνωσιμότητα των οπτικών βοηθημάτων.					
2730. Χρησιμοποιεί οπτικοακουστικά μέσα και Η/Υ.					
2731. Χρησιμοποιεί λογισμικό παρουσιάσεων.					
2732. Χρησιμοποιεί παρουσιάσεις βίντεο.					
8. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΗΜΑΤΙΣΜΟΥ: πρακτικές λογικής δόμησης της διαδοχής των πληροφοριών					
2833. Αρχίζει τη διάλεξη με τα πιο σημαντικά θέματα.					
2834. Εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο κάθε θέμα της διάλεξης ταιριάζει στο συνολικό μάθημα.					
2835. Στην αρχή κάθε μαθήματος επανέρχεται στα θέματα που έχουν καλυφθεί σε προηγούμενες διαλέξεις.					
2836. Κατά διαστήματα συνοψίζει επισημάνσεις που έχουν γίνει προηγουμένως.					
9. ΡΥΘΜΟΣ ΒΗΜΑΤΙΣΜΟΥ: ρυθμός παρουσίασης των διαδοχικών πληροφοριών					
2937. Καταδεικνύει με σαφήνεια τη μετάβαση από το ένα θέμα της διάλεξης στο άλλο.					
2938. Δίνει μια εισαγωγική εικόνα της διάλεξης στην αρχή του μαθήματος.					
2939. Καλύπτει λίγη ύλη/ θέματα κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.					
10. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: πρακτικές σύνδεσης του μαθήματος με τις εξετάσεις του.					
21040. Συμβουλεύει τους φοιτητές ως προς το πώς θα πρέπει να προετοιμαστούν για τα τεστ και τις εξετάσεις.					
21041. Παρουσιάζει δείγματα από τις ερωτήσεις των εξετάσεων.					
21042. Παρουσιάζει με σαφήνεια τι περιμένει από τη συνολική δουλειά στις εξετάσεις.					
21043. Δηλώνει τους στόχους της κάθε διάλεξης.					
21044. Υπενθυμίζει στους φοιτητές τις ημερομηνίες διεξαγωγής των τεστ ή λήξης των προθεσμιών παράδοσης των εργασιών.					

11. ΟΜΙΛΙΑ: χαρακτηριστικά της εκφοράς του λόγου κατά τη διδασκαλία στην αίθουσα					
21145. Μιλά με την κατάλληλη ένταση.					
21146. Μιλά καθαρά.					
21147. Μιλά με τον κατάλληλο ρυθμό.					

Ευχαριστούμε θερμά για τη συμβολή σας!

Τα δύο παραπάνω ερωτηματολόγια κατασκευάστηκαν με προσαρμογές από¹:

α. τη Δεξαμενή Ερωτήσεων για την Αξιολόγηση Μαθημάτων του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν (το 1^ο ερωτηματολόγιο) και από

β. το Teacher Behaviours Inventory (TBI), του καθηγητή H. G. Murray, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικού Οντάριο.

Τα ερωτηματολόγια αυτά χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά στο TEAΠΗ την ακαδημαϊκή χρονιά 2011-12 και τροποποιήθηκαν μέσα από την εκτίμηση των δεδομένων που συνέλεξαν (δες αποτελέσματα για το 2011-12 στην ιστοσελίδα του TEAΠΗ). Και τα τροποποιημένα ερωτηματολόγια, όπως παρουσιάζονται παραπάνω, είναι εκτεταμένα και χρησιμοποιούν κατηγορίες ερωτήσεων που ανάγονται σε θεωρίες μάθησης και διδακτικής συμπεριφοράς/πρακτικής οι οποίες δηλώνονται προς όσους τα απαντούν.

Οι απαντήσεις των φοιτητών χρησιμοποιήθηκαν για να εντοπιστούν τα ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά των εκτιμήσεων των φοιτητών για τα μαθησιακά τους αποτελέσματα, καθώς και τις διδακτικές πρακτικές ανά μάθημα και διδάσκοντα ή και συνολικά.

Μεθοδολογικά, πραγματοποιήθηκε αρχικά έλεγχος της αξιοπιστίας των ερωτηματολογίων και στη συνέχεια τα δεδομένα αναλύθηκαν περιγραφικά για κάθε μάθημα και συγκριτικά για τα διαφορετικά μαθήματα του ίδιου διδάσκοντα ή τα διαφορετικά μαθήματα (και διδάσκοντες) για το ίδιο εξάμηνο σπουδών.

Συνοπτικά, τα αποτελέσματα συμβαδίζουν με αυτά που έβγαλε η προηγούμενη αξιολόγηση (του 2011-12) και έδειξαν:

α. ένα εξαιρετικά αξιόπιστο σύνολο δεδομένων ($\alpha = 0,97$) που ενέτασσε τις ανά ερώτηση απαντήσεις (παραγοντική ανάλυση με περιστροφή που μεγιστοποιεί την ερμηνευόμενη μεταβλητότητα) σε παράγοντες που συνέπιπταν σε μεγάλο βαθμό με τις κατηγορίες ερωτήσεων που είχαν εκ των προτέρων αποφασιστεί (6 μόνο ερωτήσεις από το σύνολο των 73 βρέθηκαν να μην εντάσσονται σε παράγοντα που αντιστοιχούσε σε προαποφασισμένη κατηγορία) και δικαιολογούσε το 76% της μεταβλητότητας.

β. και στα 6 μαθήματα οι φοιτητές που απάντησαν φαίνονταν να είναι ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό από τα μαθησιακά τους αποτελέσματα, καθώς και από τις διδακτικές πρακτικές των διδασκόντων.

¹ Δες στο: Γιαλλούση, Μ. (2012). Έκθεση για τις διεθνείς πρακτικές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιείται στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στο <http://www.ecd.uoa.gr/aksiologisi.htm>

γ. οι εκτιμήσεις των φοιτητών για τα μαθησιακά τους αποτελέσματα δεν φαίνεται να σχετίζονται με τις εκτιμήσεις τους για τις διδακτικές πρακτικές των διδασκόντων ή αυτές για τη συμμετοχή τους στα μαθήματα.

Αναλυτικά, και για το σύνολο των μαθημάτων τα σκορ στις κεντρικές μεταβλητές των ερωτηματολογίων ήταν όπως φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

β1. θετικά για τις εκτιμήσεις των μαθησιακών αποτελεσμάτων (MT μεταξύ 3,4 και 4 στην κλίμακα 1 έως 5) και

β2. επίσης θετικά για τις εκτιμήσεις τις σχετικές με τις διδακτικές πρακτικές των διδασκόντων (MT μεταξύ 2,5 και 2,8) με το άριστα να σημαίνεται από το 3 και τις αποκλίσεις προς τα κάτω να υποδηλώνουν ότι οι φοιτητές συμφωνούν καταρχήν με τις πρακτικές αλλά θέλουν για αυτές και κάτι παραπάνω (και πάντως όχι παρακάτω).

Μέσες τιμές στο σύνολο των μαθημάτων

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Εκτιμήσεις για μαθησιακά αποτελέσματα				
Γνώση αντικειμένου	1,0000	5,0000	3,977	,595
Ικανότητες εφαρμογής στο πεδίο	1,0000	5,0000	3,767	,557
Ενδιαφέρον και στάση	1,0000	5,00	3,668	,748
Συμμετοχή	1,0000	5,0000	3,346	,867
Ενεργοποίηση	1,0000	5,0000	3,399	,784
Ανατροπές	1,0000	5,0	3,948	,783
Αυτοεκτίμηση	1,0000	5,0000	3,426	,728
Εκτιμήσεις για διδακτικές πρακτικές				
Παρουσίαση περιεχομένου	1,0000	5,0025	2,684	,792
Ανάδειξη σημαντικών χαρακτηριστικών	1,0000	4,00	2,717	,609
Έκφραση	1,0000	4,2000	2,746	,596
Επαφή με τους φοιτητές	1,0000	4,000	2,689	,550
Προσωπική επαφή	1,0000	4,5	2,704	,695
Ένταση	1,0000	5,0	2,641	,642
Οργάνωση παρουσιάσεων	1,0000	5,0000	2,529	,720
Βηματισμός	1,0000	4,00	2,651	,580
Ρυθμός	1,0000	4,3333	2,764	,578
Ενημέρωση για εξετάσεις	1,0000	4,0000	2,454	,686
Χαρακτηριστικά ομιλίας	1,0000	5,0000	2,785	,639

Τα αντίστοιχα αποτελέσματα ανά διδάσκοντα και μάθημα αναδεικνύουν κάποιες περισσότερο ενδιαφέρουσες ενδείξεις.

Οι διδάσκοντες ήταν:

1ος διδάσκων (Δ1), ο οποίος δίδαξε τρία μαθήματα στο α', ε' και ζ' εξάμηνα (ΑΕΞ, ΕΕΞ και ΖΕΞ)

2ος διδάσκων (Δ2), ο οποίος δίδαξε ένα μάθημα στο α' εξάμηνο (ΑΕΞ)

3ος διδάσκων (Δ1), ο οποίος δίδαξε τρία μαθήματα στο α' και γ' εξάμηνα (ΑΕΞ και ΓΕΞ)

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Μέσες τιμές ανά διδάσκοντα και μάθημα

Διδάσκων και μάθημα	Γνώση αντικειμένου	Ικανότητες εφαρμογής στο πεδίο	Ενδιαφέρον και στάση	Συμμετοχή	Ενεργοποίηση	Ανατροπές	Αυτοεκτίμηση
Δ1-ΑΕΞ	Mean	4,090090	3,815315	3,5878	3,621622	3,513514	3,432432
	Std. Deviation	,4820779	,5325570	,86244	,6438798	,7519300	,9338
Δ1-ΕΕΞ	Mean	3,923077	3,747863	3,8590	3,299145	3,282051	4,051
	Std. Deviation	,5099108	,4357419	,70895	,7326746	,7072658	,7847
Δ1-ΖΕΞ	Mean	3,929825	3,885965	3,9474	4,245614	3,543860	3,816
	Std. Deviation	,7902097	,6736959	,51760	,7844327	,7553147	,7493
Δ2-ΑΕΞ	Mean	3,750000	3,687500	3,2396	2,861111	3,277778	4,146
	Std. Deviation	,8914516	,8316105	,93970	,9111052	,9563753	,7868
Δ3-ΑΕΞ	Mean	4,019048	3,742857	3,7571	3,342857	3,600000	3,886
	Std. Deviation	,4569210	,3926258	,56388	,6390644	,6992059	,6652
Δ3-ΓΕΞ	Mean	4,116667	3,741667	3,5375	2,666667	3,066667	3,750
	Std. Deviation	,4623231	,5835839	,59756	,9612370	,8488038	,6977

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ: Μέσες τιμές ανά διδάσκοντα και μάθημα

Διδάσκων και μάθημα	Παρουσίαση περιεχομένου	Ανάδειξη σημαντικών χαρακτηριστικών	Έκφραση	Επαφή με τους φοιτητές	Προσωπική επαφή	Ένταση	Οργάνωση παρουσιάσεων	Βηματισμός	Ρυθμός	Ενημέρωση για εξετάσεις	Χαρακτηριστικά ομιλίας
Δ1-ΑΕΞ	Mean	2,9122	2,6216	2,67027	2,6317	2,676	2,64	2,50579	2,601	2,65765	2,57837
	Std. Deviation	1,3822	,86927	,805834	,69218	,6792	,665	,811338	,7464	,836979	,812108
Δ1-ΕΕΞ	Mean	2,7372	2,7949	2,923077	2,90064	2,833	2,718	2,739927	2,8397	2,940171	2,769231
	Std. Deviation	,44407	,36667	,2851237	,226129	,6106	,4701	,2700038	,29518	,2145551	,2885115
Δ1-ΖΕΞ	Mean	2,5395	2,7500	2,715789	2,71711	2,632	2,474	2,676692	2,4868	2,631579	2,536842
	Std. Deviation	,65756	,72169	,6405407	,619198	,6634	,6765	,6332476	,63176	,6175893	,6897749
Δ2-ΑΕΞ	Mean	2,5000	2,6979	2,450000	2,38542	2,813	2,792	1,767857	2,6771	2,819444	1,983333
	Std. Deviation	,57578	,46026	,5250259	,499887	,7195	,7790	,9895752	,51330	,5291427	,6951175

Δ3- Mean	2,5714	2,7071	2,845714	2,72143	2,586	2,657	2,677551	2,6857	2,819048	2,354286	2,819048
Δ3- Std. AE	,44792	,53717	,4705084	,511886	,7017	,5254	,5292669	,50126	,4453306	,6775140	,5260710
Δ3- Std. ΓE	,57511	,61772	,7192833	,623386	,8751	,8315	,5901082	,72943	,6477582	,6594256	,5732844
Δ3- Deviation											

Ο έλεγχος του αν εμφανίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές στις μέσες τιμές ανάμεσα στα χαρακτηριστικά (μαθησιακά και διδακτικά) των μαθημάτων του ίδιου διδάσκοντα ή ανάμεσα στα ίδια χαρακτηριστικά από φοιτητές του ίδιου εξαμήνου σε διαφορετικά μαθήματα, έχουν ενδιαφέρον αν οι διδάσκοντες που γνωρίζουν το σχεδιασμό και την οργάνωση των μαθημάτων τους προσπαθήσουν να τις δικαιολογήσουν.

Συνολικά πάντως φαίνεται ότι:

α. Για τον Δ1, στα μαθησιακά αποτελέσματα και των τριών μαθημάτων του δεν εμφανίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των μέσων τιμών, αν και η συμμετοχή των φοιτητών που απαντούν εμφανίζεται να δηλώνεται (από αυτούς που απαντούν) αυξανόμενη από το α' προς το ε' και προς το ζ' εξάμηνο (στατιστικές σημαντικές διαφορές). Μόνο οι φοιτητές του ζ' εξαμήνου φαίνεται να σκοράρουν την επίδραση του μαθήματος στην αυτοεκτίμησή τους υψηλότερα (με στατιστικά σημαντική διαφορά).

Για τον ίδιο διδάσκοντα όμως, φαίνεται ότι οι φοιτητές του ε' εξαμήνου είναι σαφώς πιο ικανοποιημένοι από κάποια χαρακτηριστικά της διδασκαλίας (διδακτικές πρακτικές), από ότι οι φοιτητές των εξαμήνων α' και ζ'. Συγκεκριμένα σκοράρουν υψηλότερα και με στατιστικά σημαντική διαφορά, τα χαρακτηριστικά που αφορούν τις κατηγορίες: έκφραση, βηματισμός, ρυθμός και ομιλία.

β. Για τον Δ3, στα μαθησιακά αποτελέσματα των δύο μαθημάτων του δεν εμφανίζονται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των μέσων τιμών, αν και η συμμετοχή των φοιτητών που απαντούν εμφανίζεται να δηλώνεται (από αυτούς που απαντούν) αυξανόμενη από το α' προς το γ' εξάμηνο (στατιστικές σημαντικές διαφορές). Μόνο οι φοιτητές του γ' εξαμήνου φαίνεται να σκοράρουν την επίδραση του μαθήματος στη γνωστική και κοινωνική ενεργοποίησή τους υψηλότερα (με στατιστικά σημαντική διαφορά).

Για τον ίδιο διδάσκοντα οι μέσες τιμές των σκορ για τις διδακτικές πρακτικές δεν εμφανίζουν καμία στατιστικά σημαντική διαφορά.

γ. Οι φοιτητές, τέλος του α' εξαμήνου που παρακολούθησαν μαθήματα και από τους τρεις διδάσκοντες δεν εμφανίζουν στατιστικά διαφορετικές μέσες τιμές στα σκορ που βαθμολογούν τις διδακτικές πρακτικές και των τριών διδασκόντων. Μόνο από τον διδάσκοντα Δ2 φαίνεται να ζητούν περισσότερο τεχνολογικά υποστηριγμένες παρουσιάσεις και περισσότερη ενημέρωση για τις εξετάσεις.

Σε ότι αφορά τις εκτιμήσεις των φοιτητών του α' εξαμήνου για τα μαθησιακά αποτελέσματα, αυτές φαίνονται να μην παρουσιάζουν στατιστικές διαφορές, εκτός από το ενδιαφέρον του μαθήματος του διδάσκοντα Δ3 που δείχνει μεγαλύτερο από αυτό του διδάσκοντα Δ2 και τη

μάθηση του περιεχομένου του μαθήματος του διδάσκοντα Δ1 που δείχνει μεγαλύτερη από αυτή του διδάσκοντα Δ2.

Τελικά, τα αποτελέσματα επιμένουν (σε συμφωνία με αυτά της προηγούμενης αξιολόγησης) ότι ούτε η συμμετοχή, ούτε κάποιες ιδιαίτερες διδακτικές πρακτικές παίζουν σημαντικό ρόλο στην εκτίμηση των φοιτητών για τα μαθησιακά τους αποτελέσματα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μάλλον φαίνεται να επιλέγουν και να μαθαίνουν με βάση το περιεχόμενο των μαθημάτων και τις ιδιαίτερες προσωπικές τους εκτιμήσεις γι αυτό.

2. Ερωτηματολόγιο εκτίμησης των παραγόντων που επηρεάζουν την απόφαση των φοιτητών και φοιτητριών να επιλέξουν παρακολουθήσουν ένα μάθημα εμβάθυνσης το επόμενο εξάμηνο

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί στηρίζεται στις ακόλουθες γενικές υποθέσεις:

α. Διδάσκοντες και εκπαιδευόμενοι αποτελούν ενεργά και δρώντα υποκείμενα των εκπαιδευτικών δομών του Τμήματος (Sewell 1992, Τσελφές & Παρούση 2010).

β. Η απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων αποτελεί αποτέλεσμα ενέργειας-δράσης των υποκειμένων (των φοιτητών και φοιτητριών) που παρακολουθούν ένα μάθημα και με κανένα τρόπο αποτέλεσμα «μεταφοράς» των γνώσεων, δεξιοτήτων ή ικανοτήτων από τον διδάσκοντα στους διδασκόμενους (όλες οι γνωστικές θεωρίες από τον Piaget και μετά).

γ. Η απόφαση των υποκειμένων της γνώσης να εμπλακούν με συγκεκριμένο τρόπο με κάθε μάθημα που επιλέγουν ή υποχρεώνονται να παρακολουθήσουν εξαρτάται τουλάχιστον από (π.χ. Ajzen 1988, Ajzen & Fishbein 1980):

-τη στάση (πεποιθήσεις περί προσωπικού κέρδους και ζημιάς) που διαμορφώνουν απέναντι στο γεγονός της συγκεκριμένης εμπλοκής,

-κανονιστικές πεποιθήσεις που διαμορφώνουν σημαντικοί για τα υποκείμενα «τρίτοι»,

-πεποιθήσεις εκτίμησης ελέγχου της εμπλοκής και ίσως

-εκτιμήσεις για τις «αντικειμενικές» συνθήκες της εμπλοκής

Με βάση τα παραπάνω οι απαντήσεις μπορούν να παρέχουν πληροφορίες στον διδάσκοντα, με βάση τις οποίες μπορεί να διαμορφώσει διάφορες συνιστώσες του μαθήματός του με τρόπο τέτοιο που να ενισχύσει την ενεργό εμπλοκή των φοιτητών του σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις. Η ανάλυση των απαντήσεων στις κλειστές (με γραμμική παλινδρόμηση από την αρχή) υποδεικνύει τους παράγοντες του μαθήματος με ισχυρή ή ασθενή επίδραση πάνω στην πρόθεση των φοιτητών να εμπλακούν ενεργά με το μάθημα και η κατηγοριοποίηση των απαντήσεων στις ανοιχτές αναπαριστά/ δικαιολογεί την ισχύ των παραγόντων.

Το ερωτηματολόγιο είχε την ακόλουθη μορφή:

ΔΕΛΤΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η συμπλήρωση των δελτίων αξιολόγησης είναι ανώνυμη. Στοχεύει στην εκτίμηση συμμετοχής στο επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο θα διδαχθεί στο επόμενο εξάμηνο. Οι απαντήσεις σας μας ενδιαφέρουν για να προσαρμόσουμε τη δομή του μαθήματος στις τρέχουσες ανάγκες και δεν έχουν καμία σχέση με το βαθμό σας. Η συνεισφορά σας, μας είναι πολύτιμη!!!

Στο επόμενο εξάμηνο θα προσφερθεί στον κύκλο σπουδών..... το μάθημα..... με διδάσκοντα τον/ την..... Η περιγραφή του μαθήματος όπως αυτή παρουσιάζεται στον οδηγό σπουδών είναι η ακόλουθη:
.....

1. Τι νομίζετε ότι θα κερδίσετε, εσείς προσωπικά, αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

.....

2. Τι νομίζετε ότι θα χάσετε, εσείς προσωπικά, αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

.....

3. Ποιοι σημαντικοί για σας άνθρωποι νομίζετε ότι θα σας επαινέσουν αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

.....

4. Ποιοι σημαντικοί για σας άνθρωποι νομίζετε ότι θα σας επικρίνουν / κοροϊδέψουν αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

.....

5. Ποιες προσωπικές σας ικανότητες νομίζετε ότι θα σας βοηθήσουν να παρακολουθήσετε με επιτυχία αυτό το μάθημα;

.....

6. Ποιες προσωπικές σας αδυναμίες νομίζετε ότι θα σας δυσκολέψουν να παρακολουθήσετε με επιτυχία αυτό το μάθημα;

.....

7. Ποιες αντικειμενικές δυσκολίες εκτιμάτε ότι θα αντιμετωπίσετε αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

.....

Έχοντας στο μυαλό σας το ενδεχόμενο να επιλέξετε να παρακολουθήσετε το μάθημα που ήδη αναφέραμε, σας παρακαλούμε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις, κυκλώνοντας τον

κατάλληλο αριθμό από 5 – 1, με το 5 να αντιστοιχεί στις εξαιρετικά θετικές ή πιθανές απαντήσεις και το 1 στις ελάχιστα θετικές ή πιθανές.

8. Πόσο πιθανό θεωρείτε να επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

5 4 3 2 1

9. Πόσο σημαντικό νομίζετε ότι θα είναι το προσωπικό σας κέρδος από την εμπλοκή σας με την ενεργή παρακολούθηση αυτού του μαθήματος;

5 4 3 2 1

10. Πόσο σημαντικές νομίζετε ότι θα είναι οι προσωπικές σας απώλειες / ζημιές από την εμπλοκή σας με την ενεργή παρακολούθηση αυτού του μαθήματος;

5 4 3 2 1

11. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι σημαντικοί για σας άνθρωποι να σας επαινέσουν αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

5 4 3 2 1

13. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι σημαντικοί για σας άνθρωποι να σας επικρίνουν / κοροϊδέψουν αν επιλέξετε να παρακολουθήσετε αυτό το μάθημα;

5 4 3 2 1

14. Πόσο ικανός νομίζετε ότι είστε για να παρακολουθήσετε με επιτυχία αυτό το μάθημα;

5 4 3 2 1

15. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι αντικειμενικές συνθήκες σπουδών που επικρατούν στο Τμήμα να σας διευκολύνουν στο να παρακολουθήσετε με επιτυχία αυτό το μάθημα.

5 4 3 2 1

16. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι αντικειμενικές συνθήκες σπουδών που επικρατούν στο Τμήμα να σας δυσκολέψουν στο να παρακολουθήσετε με επιτυχία αυτό το μάθημα.

5 4 3 2 1

Ευχαριστούμε θερμά για τη συμβολή σας!

Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από 70 φοιτήτριες που παρακολουθούσαν στο χειμερινό εξάμηνο το πρώτο (Μάθημα I) από μια σειρά δύο μαθημάτων και αφορούσε την πρόθεση των φοιτητριών αυτών να επιλέξουν να παρακολουθήσουν και το δεύτερο μάθημα (Μάθημα II). Το Μάθημα II σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών είναι εργαστηριακό, υποχρεωτικής παρακολούθησης, με προαπαιτούμενο το Μάθημα I και αποσκοπεί στην εμβάθυνση των ζητημάτων που εξετάζονται στο Μάθημα I.

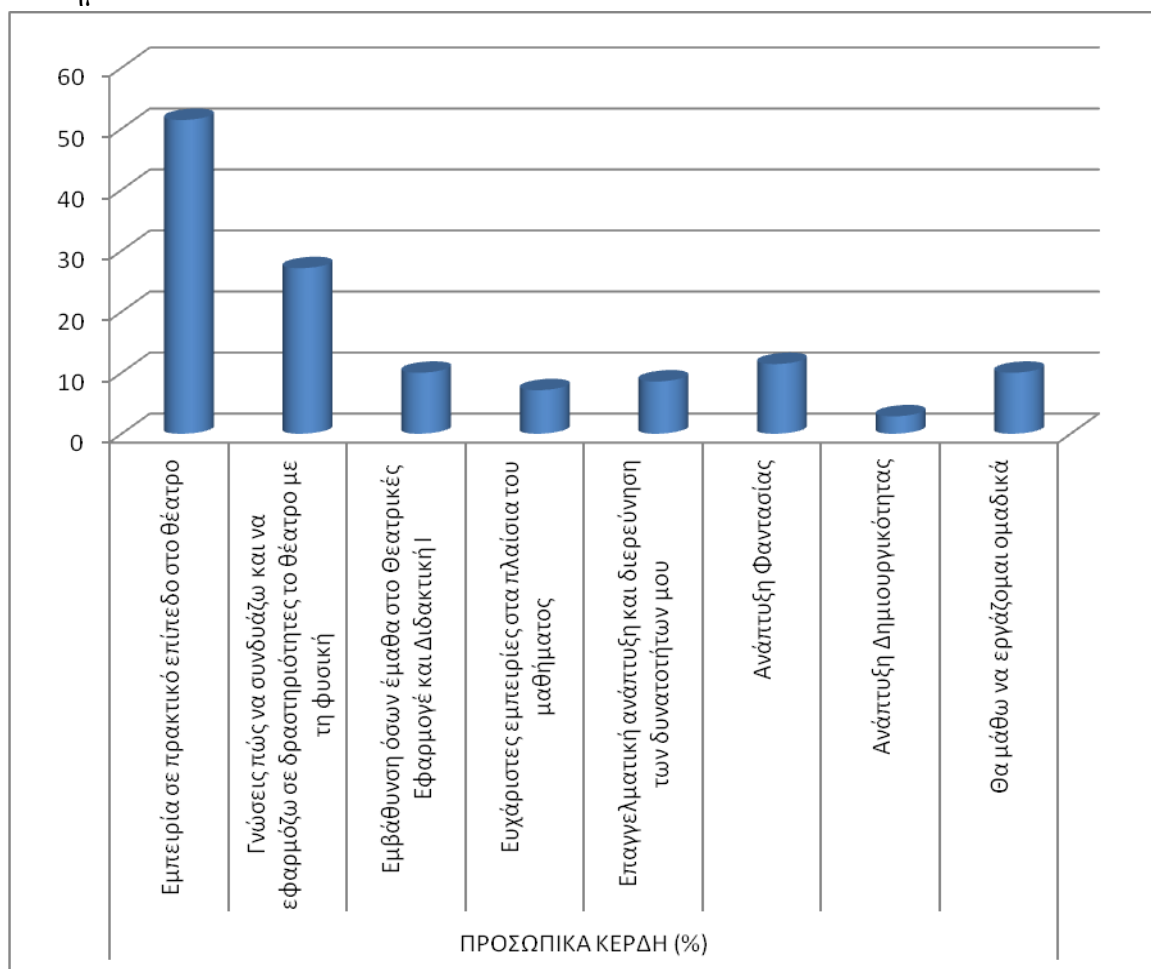
Τα αποτελέσματα της γραμμικής παλινδρόμησης, ερμηνεύουν το 92% της μεταβλητότητας και φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

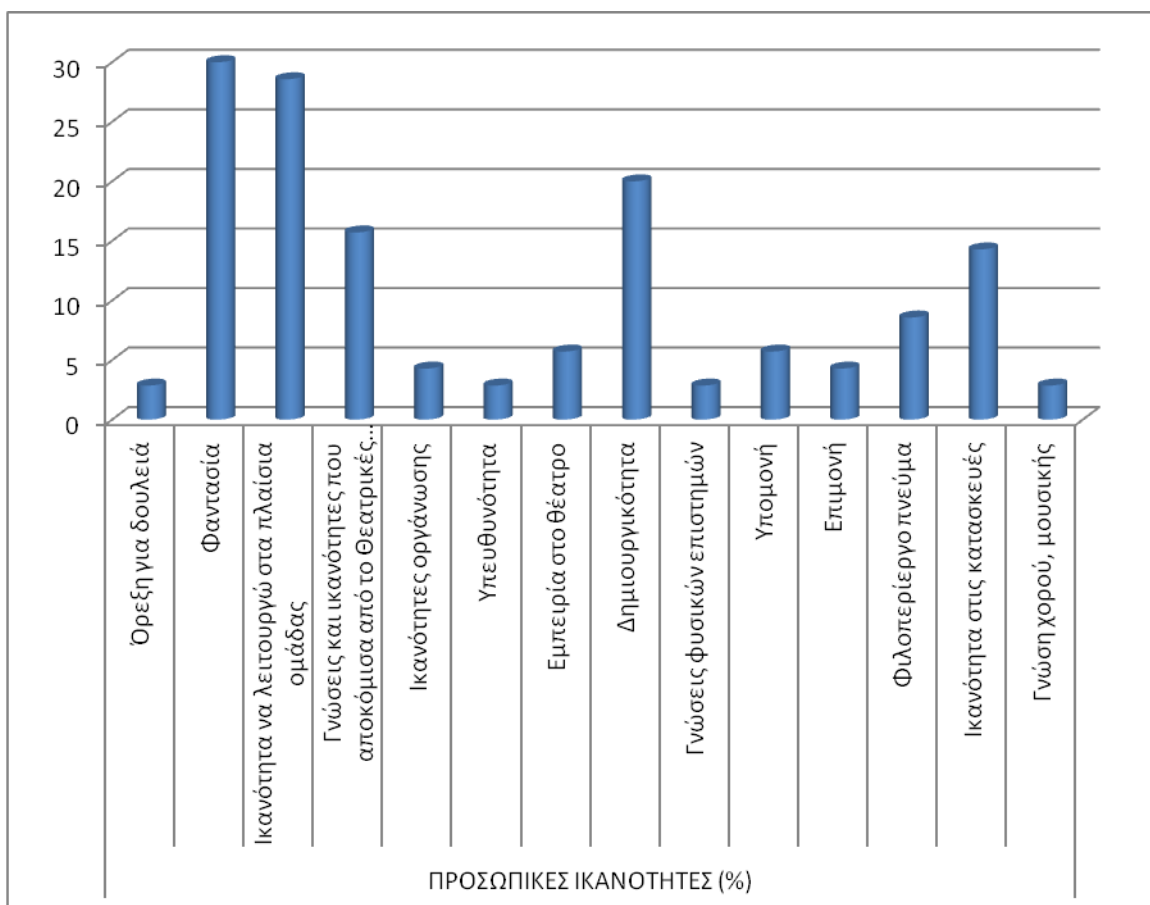
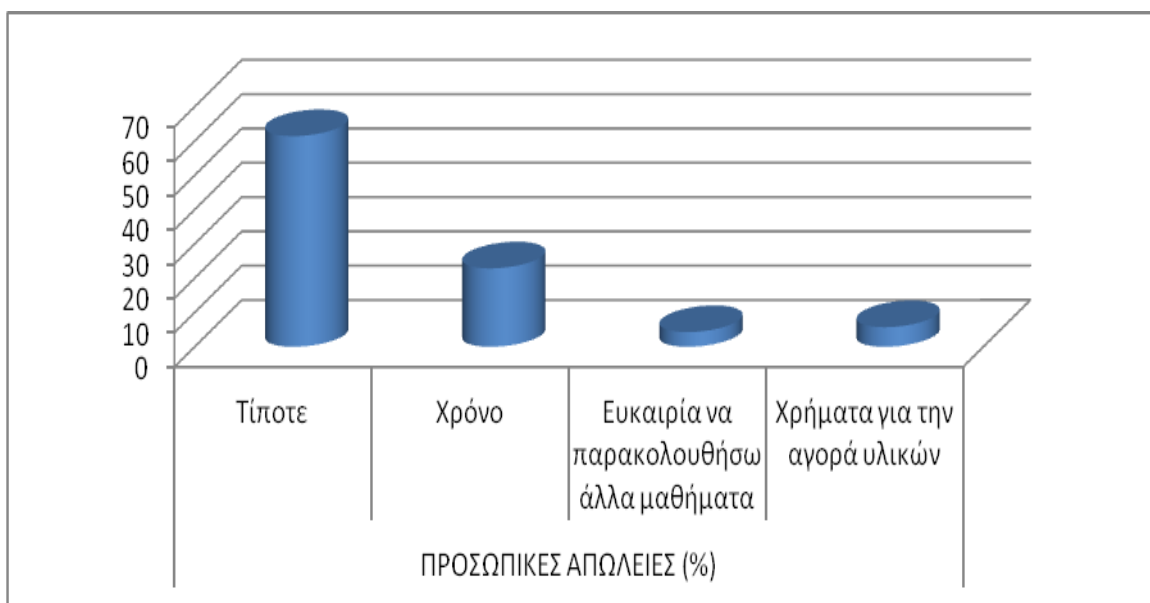
Εξαρτημένη μεταβλητή: πρόθεση των φοιτητριών να επιλέξουν το μάθημα

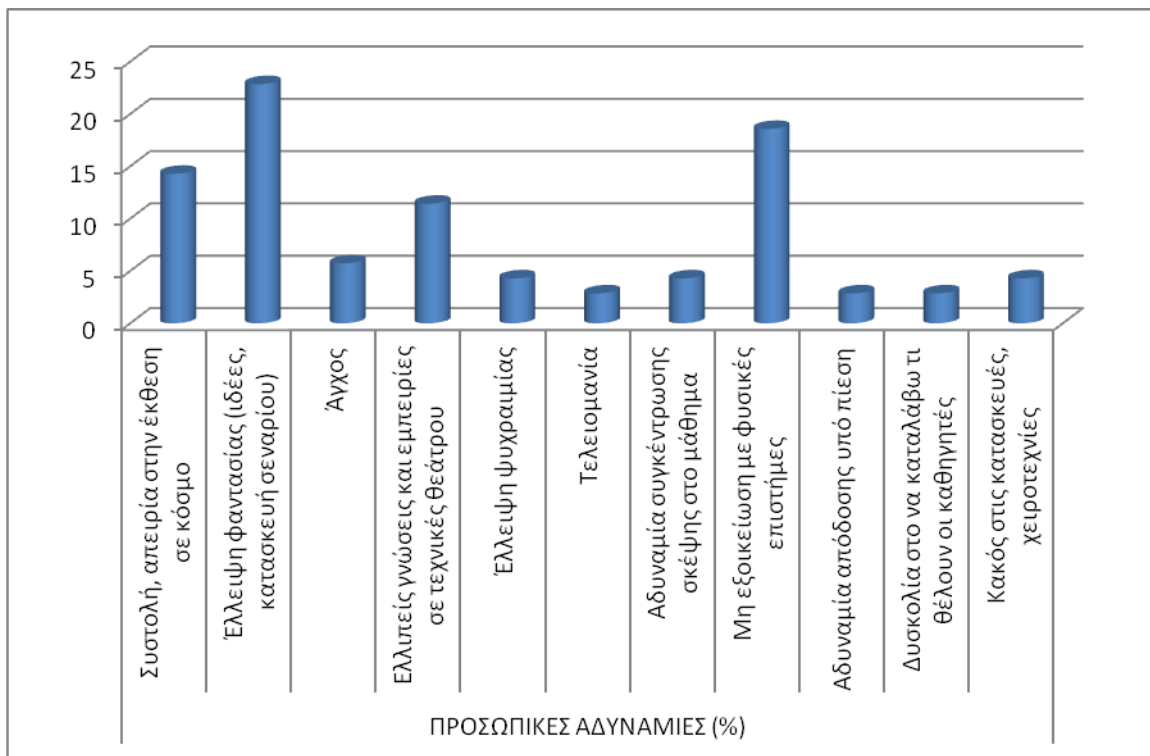
	Συντελεστές		Τυποποιημένοι	t	Σημαντικότητα
	B	Std. Error	συντελεστές Beta		
Στάση	,497	,173	,520	2,881	,005
Υποκειμενική νόρμα	,053	,141	,051	,374	,709
Έλεγχος εμπλοκής	,373	,145	,379	2,571	,012
Εκτίμηση αντικειμενικών συνθηκών	,027	,180	,021	,152	,879

Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι οι σημαντικοί παράγοντες που διαμορφώνουν την πρόθεση των φοιτητριών να παρακολουθήσουν το Μάθημα II είναι η στάση (συνεκτίμηση προσωπικών κερδών και απωλειών από την παρακολούθηση του μαθήματος) και η εκτίμηση ελέγχου της εμπλοκής με το μάθημα (το κατά πόσο θα τα καταφέρουν).

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που δίνουν περιεχόμενο στους σημαντικούς αυτούς παράγοντες προκύπτουν από την ποιοτική ανάλυση (category based analysis) και παρουσιάζονται στα διαγράμματα που ακολουθούν. Η μελέτη των διαγραμμάτων δείχνει κατευθύνσεις προσαρμογών του Μαθήματος II και πιθανότατα χαρακτηριστικά που προβλήθηκαν στο Μάθημα I.







3. Ερωτηματολόγιο εκτίμησης των παραγόντων που επηρεάζουν την απόφαση των φοιτητών να χρησιμοποιήσουν πράγματα που έμαθαν να κάνουν στα πανεπιστημιακά μαθήματα όταν δουλέψουν με μαθητές

Το ερωτηματολόγιο εδώ έχει τη λογική του προηγούμενου και είναι το ακόλουθο:

ΔΕΛΤΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η συμπλήρωση των δελτίων αξιολόγησης είναι ανώνυμη. Στοχεύει στην αποτίμηση των αποτελεσμάτων του μαθήματος Οι απαντήσεις σας μας ενδιαφέρουν για να βελτιώσουμε το μάθημα και δεν έχουν καμία σχέση με το βαθμό σας. Η συνεισφορά σας, μας είναι πολύτιμη!!!

Έχοντας στο μυαλό σας την παιδαγωγική δραστηριότητα (ή δραστηριότητες) που σχεδιάσατε και παρουσιάζετε στην τελική εργασία σας, σας παρακαλούμε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Υποθέστε ότι την πρώτη χρονιά που θα δουλέψετε σε νηπιαγωγείο σκοπεύετε να πραγματοποιήσετε την παιδαγωγική δραστηριότητα (ή δραστηριότητες) που σχεδιάσατε και παρουσιάζετε στην εργασία σας.

1. Τι νομίζετε ότι θα κερδίσετε, εσείς προσωπικά, από την πραγματοποίηση αυτής της δραστηριότητας;

.....

2. Τι νομίζετε ότι θα χάσετε, εσείς προσωπικά, από την πραγματοποίηση αυτής της δραστηριότητας;

.....

3. Τι νομίζετε ότι θα κερδίσουν και τι θα χάσουν τα παιδιά από την πραγματοποίηση αυτής της δραστηριότητας;

.....

4. Ποιοι σημαντικοί για σας άνθρωποι νομίζετε ότι θα σας επαινέσουν αν πραγματοποιήσετε αυτή τη δραστηριότητα;

.....

5. Ποιοι σημαντικοί για σας άνθρωποι νομίζετε ότι θα σας επικρίνουν / κοροϊδέψουν αν πραγματοποιήσετε αυτή τη δραστηριότητα;

.....

6. Ποιες προσωπικές σας ικανότητες νομίζετε ότι θα σας βοηθήσουν να πραγματοποιήσετε με επιτυχία αυτή τη δραστηριότητα;

.....

7. Ποιες προσωπικές σας αδυναμίες νομίζετε ότι θα σας δυσκολέψουν να πραγματοποιήσετε με επιτυχία αυτή τη δραστηριότητα;

.....

8. Ποιες αντικειμενικές συνθήκες εκτιμάτε ότι θα σας βοηθήσουν και ποιες ότι θα σας δυσκολέψουν για να πραγματοποιήσετε με επιτυχία αυτή τη δραστηριότητα;

.....

Έχοντας στο μυαλό σας την παιδαγωγική δραστηριότητα (ή δραστηριότητες) που σχεδιάσατε και παρουσιάζετε στην εργασία σας, σας παρακαλούμε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις, κυκλώνοντας τον κατάλληλο αριθμό από 5 – 1, με το 5 να αντιστοιχεί στις εξαιρετικά θετικές ή πιθανές απαντήσεις και το 1 στις ελάχιστα θετικές ή πιθανές.

9. Πόσο πιθανό θεωρείτε να πραγματοποιήσετε την παιδαγωγική δραστηριότητα που σχεδιάσατε στην εργασία σας με τα παιδιά, την πρώτη χρονιά που θα δουλέψετε σε νηπιαγωγείο;

5 4 3 2 1

10. Πόσο σημαντικό νομίζετε ότι θα είναι το προσωπικό σας κέρδος από την εμπλοκή σας με την πραγματοποίηση της δραστηριότητας αυτής;

5 4 3 2 1

11. Πόσο σημαντικές νομίζετε ότι θα είναι οι προσωπικές σας απώλειες / ζημιές από την εμπλοκή σας με την πραγματοποίηση της δραστηριότητας αυτής;

5 4 3 2 1

12. Πόσο σημαντικό παιδαγωγικό αποτέλεσμα νομίζετε ότι θα έχει η πραγματοποίηση αυτής της δραστηριότητας;

5 4 3 2 1

13. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι σημαντικοί για σας άνθρωποι να σας επαινέσουν αν πραγματοποιήσετε αυτή τη δραστηριότητα;

5 4 3 2 1

14. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι σημαντικοί για σας άνθρωποι να σας επικρίνουν / κοροϊδέψουν αν πραγματοποιήσετε αυτή τη δραστηριότητα;

5 4 3 2 1

15. Πόσο ικανές νομίζετε ότι είστε για να πετύχετε την πραγματοποίηση αυτής της δραστηριότητας;

5 4 3 2 1

16. Πόσο πιθανό θεωρείτε οι αντικειμενικές συνθήκες να επηρεάσουν την πραγματοποίηση της δραστηριότητας;

5 4 3 2 1

Ευχαριστούμε πολύ!

Το ερωτηματολόγιο αυτό απαντήθηκε από φοιτήτριες που παρακολούθησαν τρία διαφορετικά μαθήματα (M1, M2 και M3) διαφορετικών διδασκόντων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται, για το κάθε μάθημα χωριστά, στους πίνακες και τα διαγράμματα που ακολουθούν.

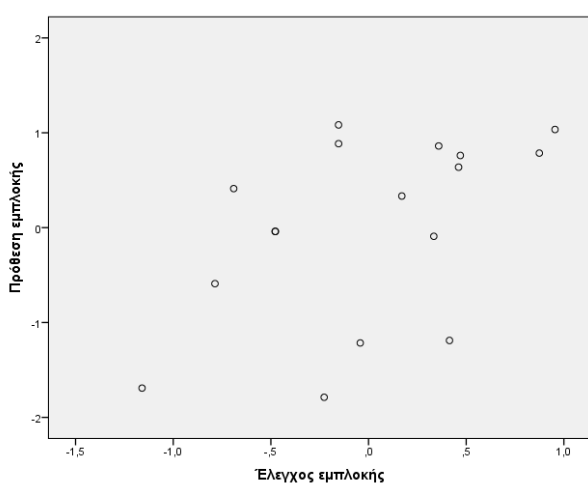
Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται χωρίς να συζητούνται/ ερμηνεύονται, μιας και αυτό θα μπορούσε να το κάνει μόνο ο διδάσκων, που γνωρίζει τις παραμέτρους του μαθήματός του. Ένα πράγμα όμως που δείχνουν με έμφαση αυτά τα αποτελέσματα είναι το πόσο διαφορετικά αντιμετωπίζονται από τις φοιτήτριες (ενεργά υποκείμενα της γνώσης) τα διαφορετικά μαθήματα (μαθήματα διαφορετικού περιεχομένου και δομής) και πόσο αναποτελεσματική είναι η προσπάθεια αξιολόγησης όλων των μαθημάτων με ένα κοινό ερωτηματολόγιο (γενικό ερωτηματολόγιο), που αγνοεί τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθημάτων και στηρίζεται στην υπόθεση ότι ένας "καλός δάσκαλος" μπορεί να διδάξει οτιδήποτε σε οποιονδήποτε.

Μάθημα 1 (M1).

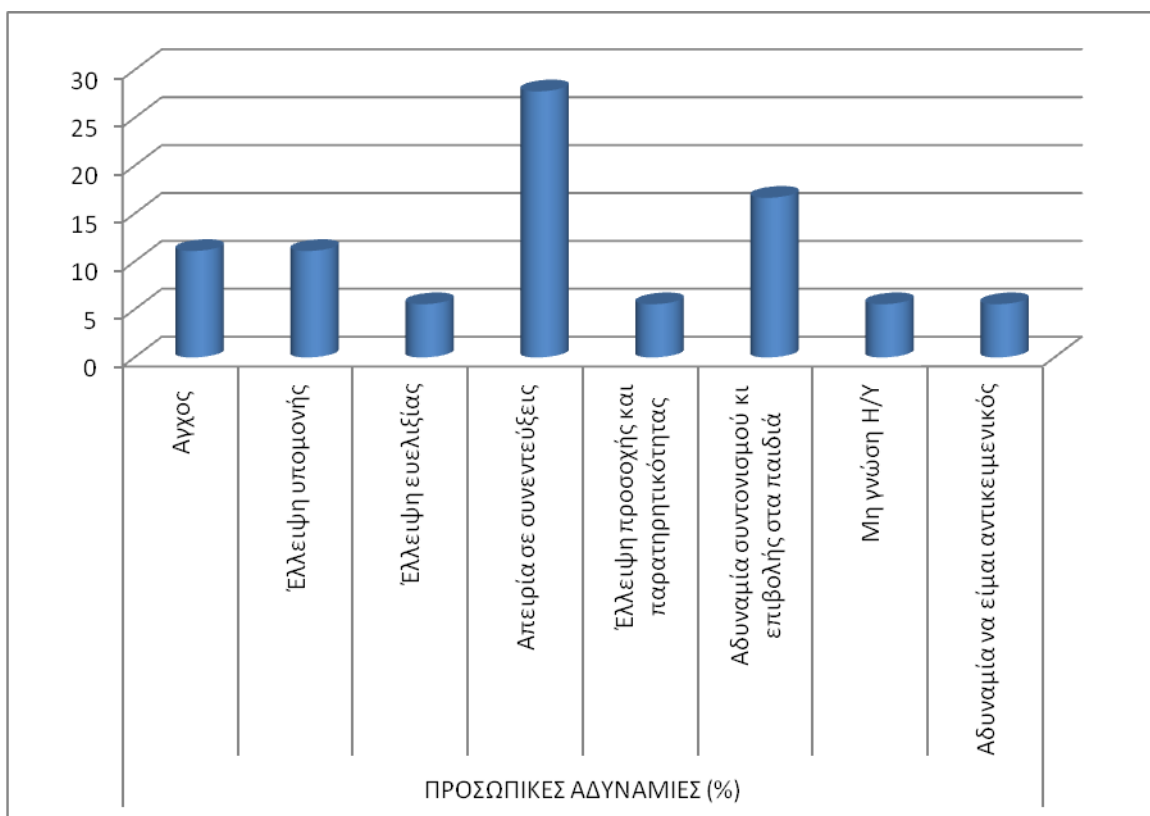
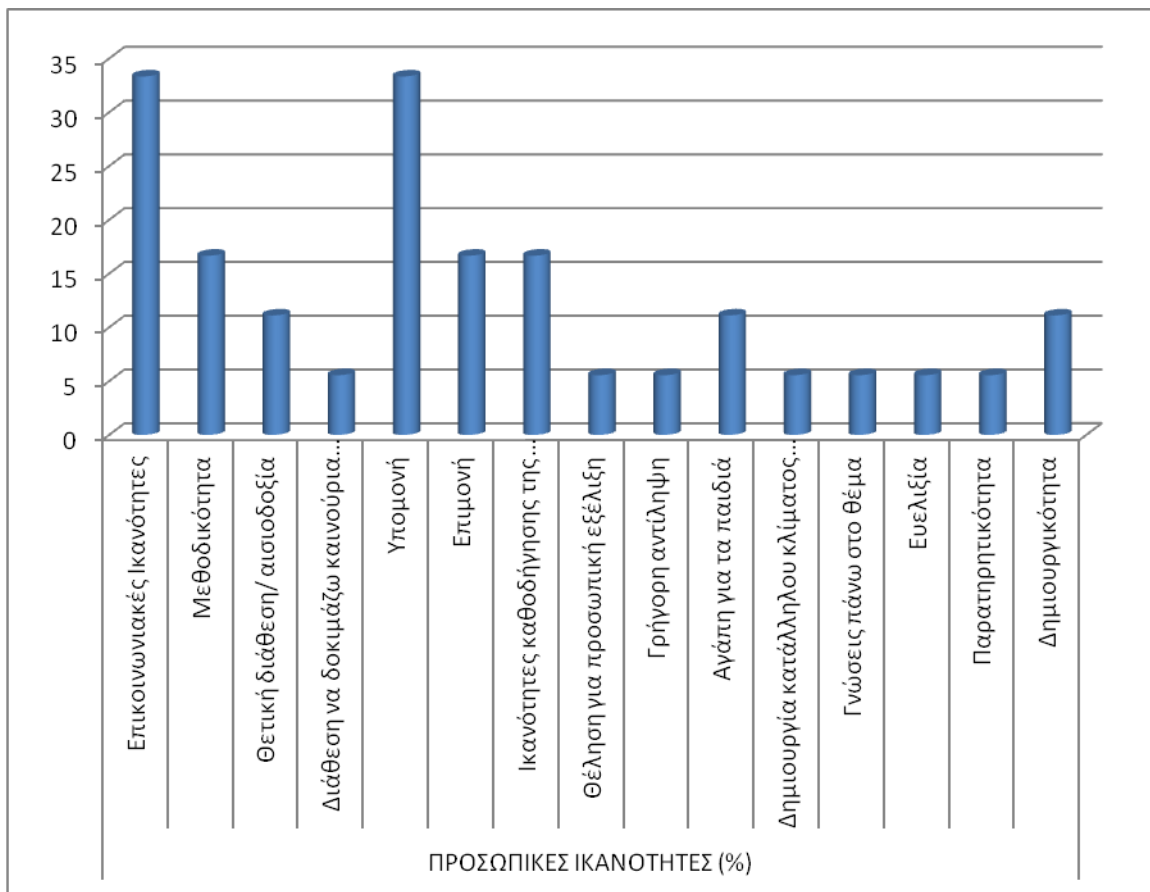
Τα αποτελέσματα της γραμμικής παλινδρόμησης που ερμηνεύουν το 94% της μεταβλητότητας είναι τα ακόλουθα:

Εξαρτημένη μεταβλητή: πρόθεση των φοιτητριών να πραγματοποιήσουν συγκεκριμένη δραστηριότητα του μαθήματος ως δασκάλες

	Συντελεστές		Τυποποιημένοι συντελεστές	t	Σημαντικότητα
	B	Std. Error	Beta		
Στάση	,165	,188	,181	,875	,399
Παιδαγωγικό αποτέλεσμα	-,215	,331	-,244	-,650	,528
Υποκειμενική νόρμα	,062	,235	,060	,263	,797
Έλεγχος εμπλοκής	,812	,412	,845	1,970	,072
Αντικειμενικές συνθήκες	,157	,245	,147	,641	,533



Εδώ φαίνεται ότι ο μόνος παράγοντας που επηρεάζει την πρόθεση των φοιτητριών να εμπλακούν με τη δραστηριότητα ως δασκάλες είναι αυτός του ελέγχου της εμπλοκής (το κατά πόσο δηλαδή εκτιμούν ότι θα τα καταφέρουν). Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτού του παράγοντα παρουσιάζονται στα ακόλουθα διαγράμματα.

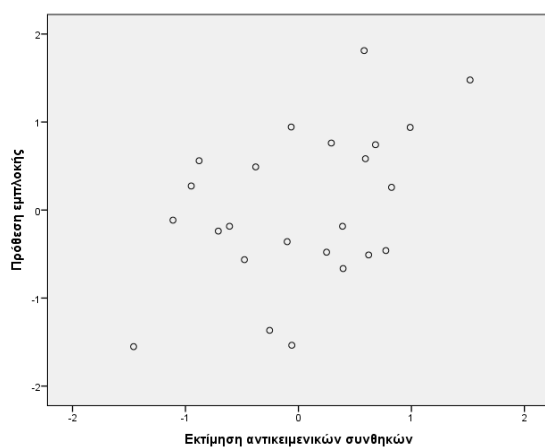
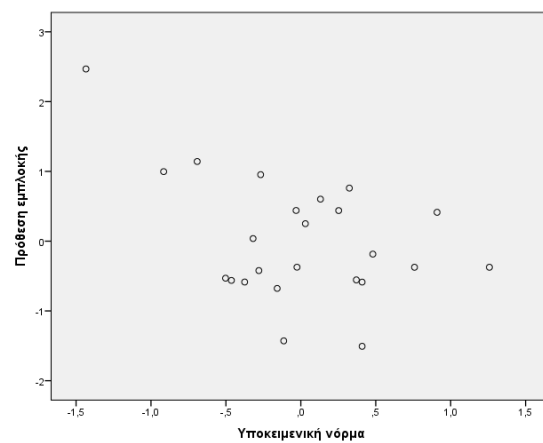
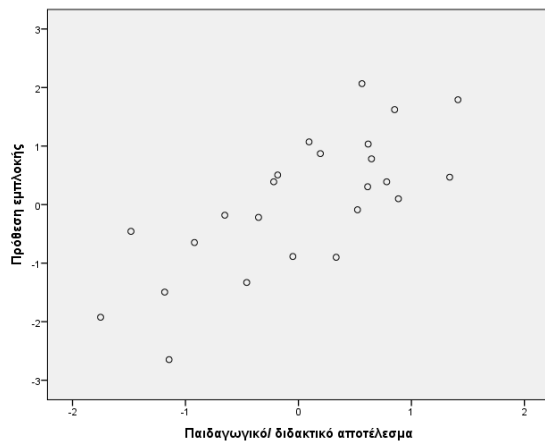


Μάθημα 2 (M2).

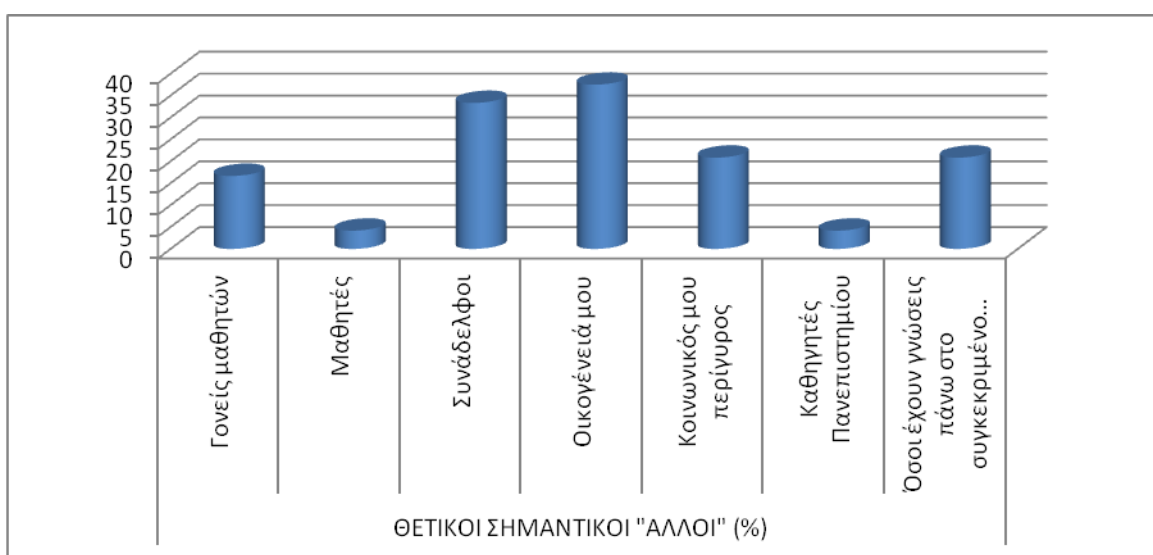
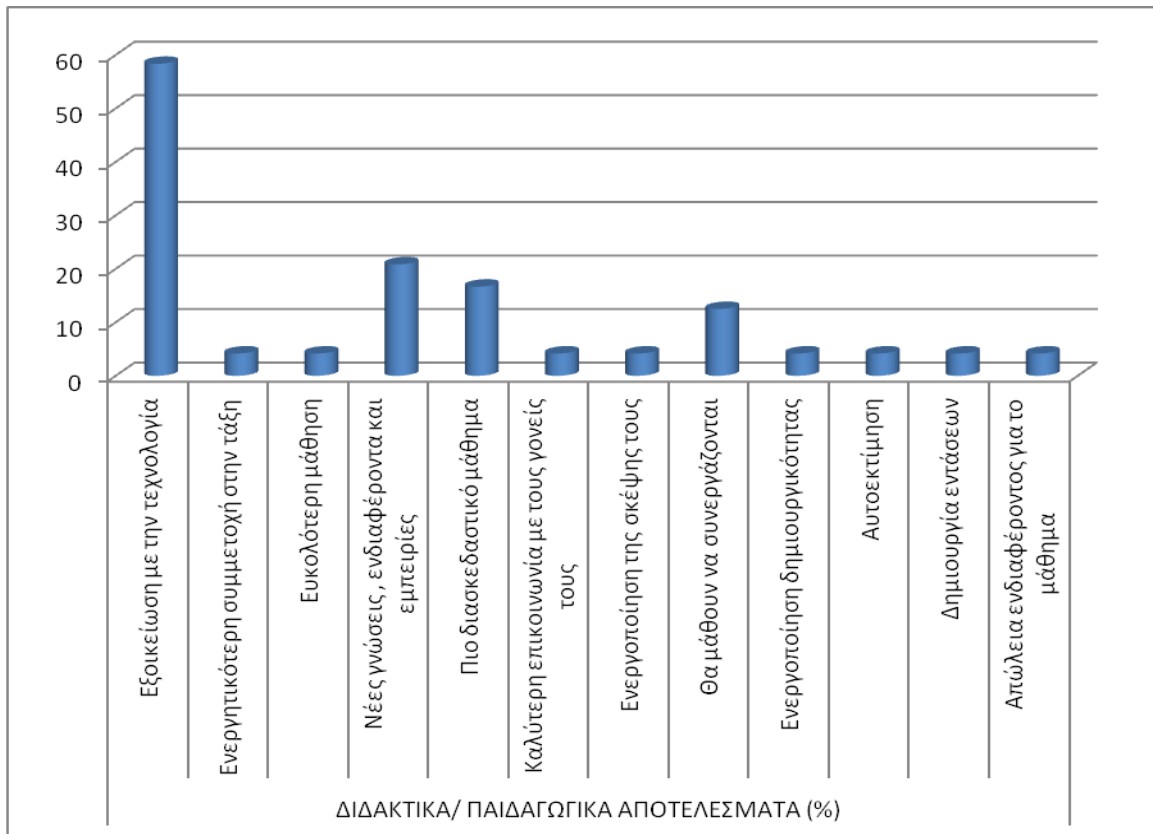
Τα αποτελέσματα της γραμμικής παλινδρόμησης που ερμηνεύουν το 95% της μεταβλητότητας είναι τα ακόλουθα:

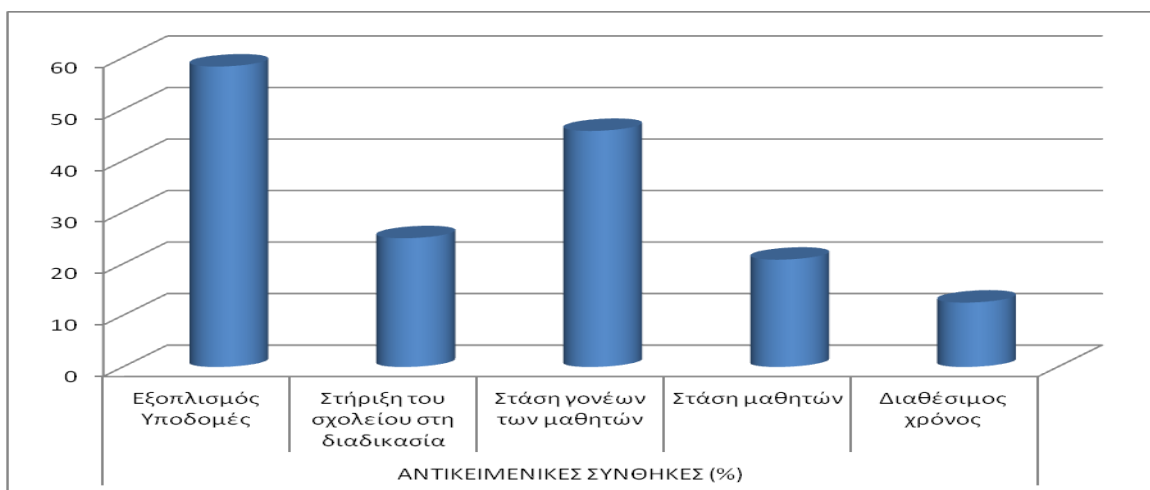
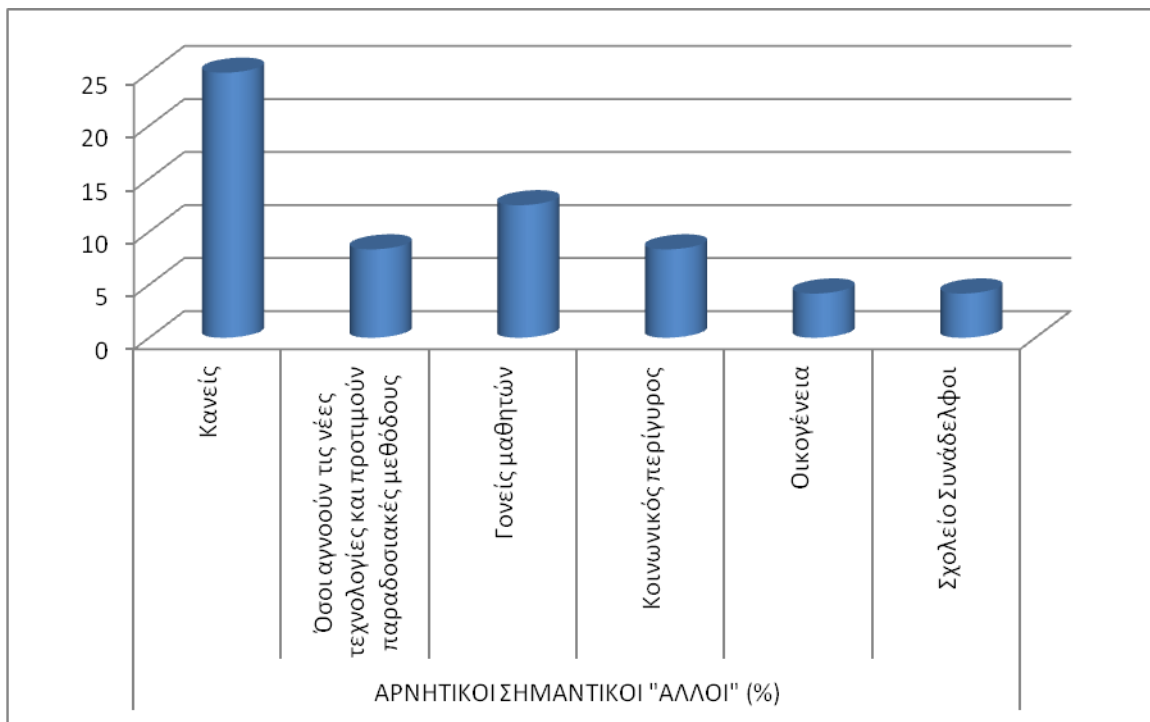
Εξαρτημένη μεταβλητή: πρόθεση των φοιτητριών να πραγματοποιήσουν συγκεκριμένη δραστηριότητα του μαθήματος ως δασκάλες

	Συντελεστές		Τυποποιημένοι συντελεστές	t	Σημαντικότητα
	B	Std. Error	Beta		
Στάση	,220	,324	,252	,679	,506
Παιδαγωγικό αποτέλεσμα	,998	,207	1,127	4,831	,000
Υποκειμενική νόρμα	-,671	,303	-,738	-2,215	,039
Έλεγχος εμπλοκής	-,142	,292	-,155	-,487	,632
Αντικειμενικές συνθήκες	,527	,240	,493	2,191	,041



Εδώ φαίνεται ότι οι παράγοντες που επηρεάζουν την πρόθεση των φοιτητριών να εμπλακούν με τη δραστηριότητα ως δασκάλες είναι με σειρά σημαντικότητας οι: α) παιδαγωγικό αποτέλεσμα, β) υποκειμενική νόρμα (αρνητικά) και γ) οι εκτιμήσεις για τις αντικειμενικές συνθήκες. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτών των παραγόντων παρουσιάζονται στα ακόλουθα διαγράμματα.



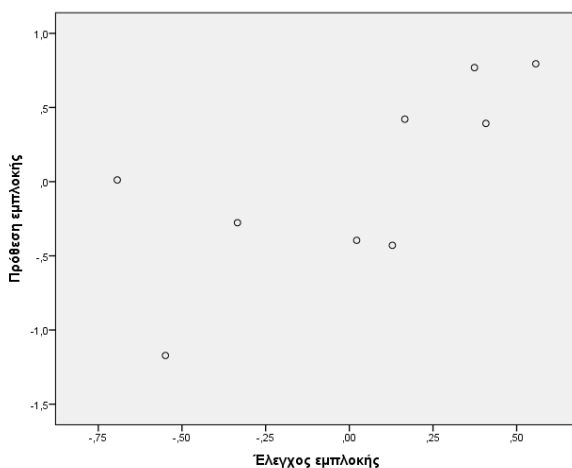


Μάθημα 3 (M3).

Τα αποτελέσματα της γραμμικής παλινδρόμησης που ερμηνεύουν το 98% της μεταβλητότητας είναι τα ακόλουθα:

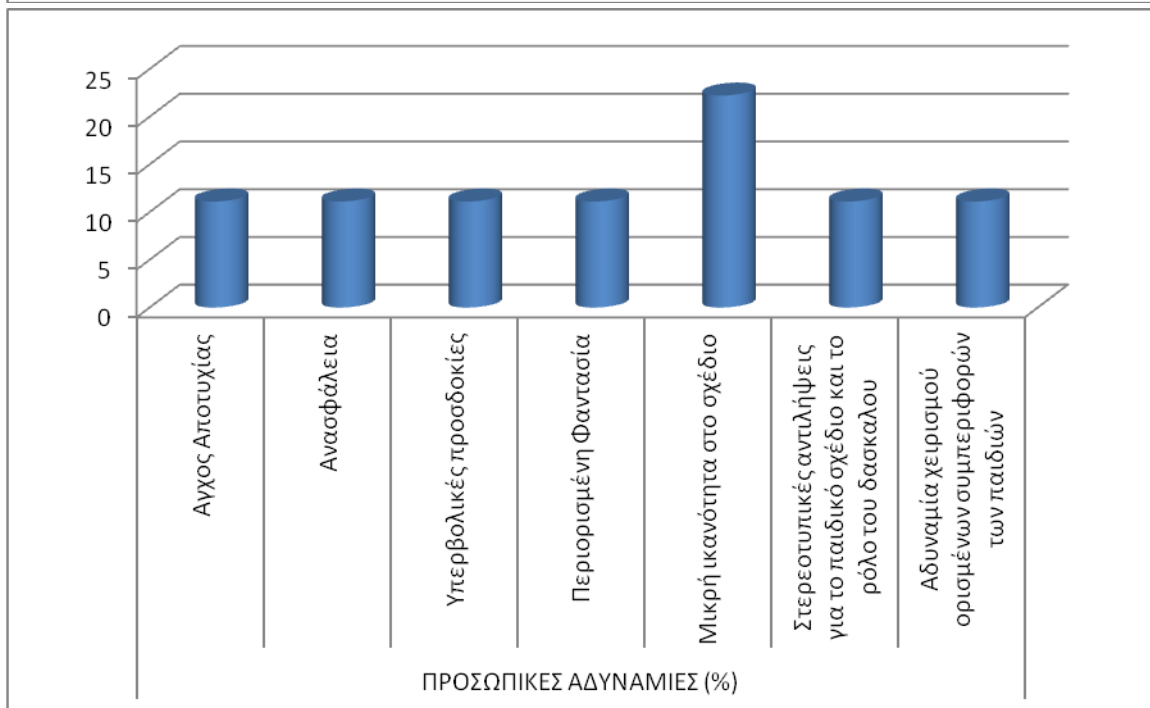
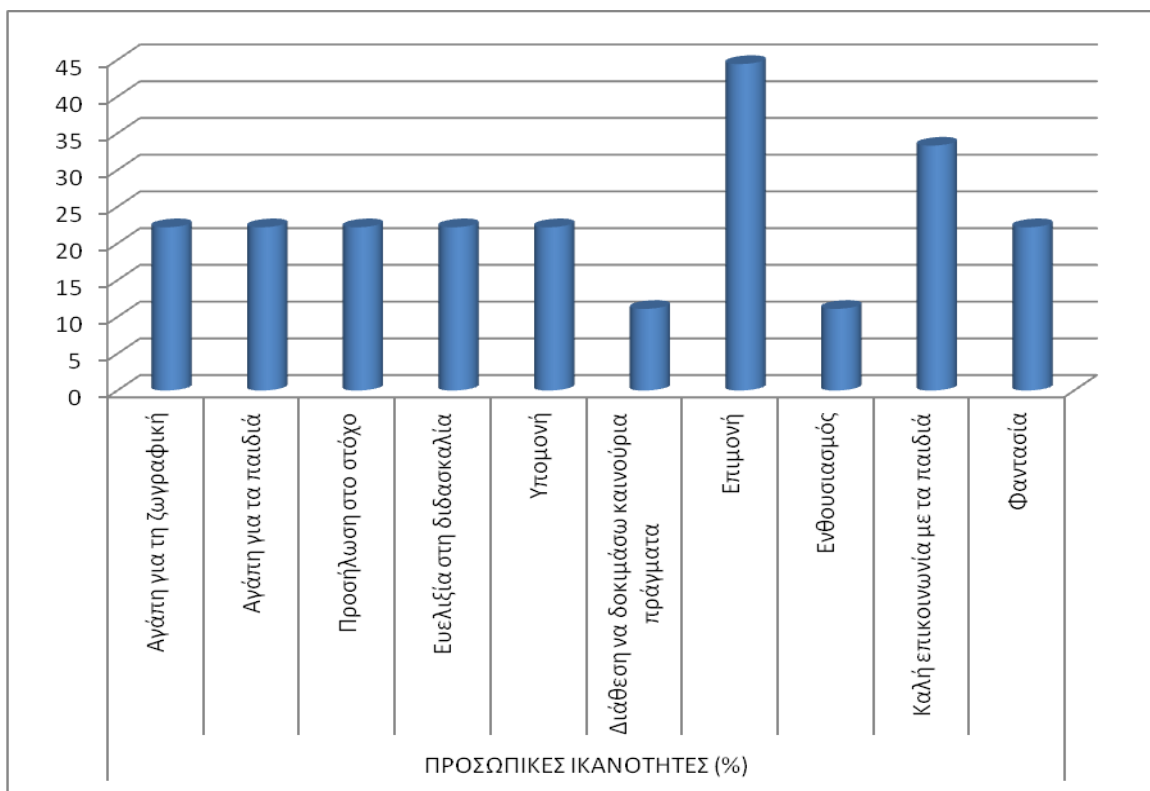
Εξαρτημένη μεταβλητή: πρόθεση των φοιτητριών να πραγματοποιήσουν συγκεκριμένη δραστηριότητα του μαθήματος ως δασκάλες

	Συντελεστές		Τυποποιημένοι συντελεστές	t	Σημαντικότητα
	B	Std. Error	Beta		
Στάση	-,117	,885	-,130	-,132	,902
Παιδαγωγικό αποτέλεσμα	-,255	,315	-,261	-,808	,464
Υποκειμενική νόρμα	,219	,769	,231	,285	,790
Έλεγχος εμπλοκής	1,044	,515	,905	2,030	,112
Αντικειμενικές συνθήκες	,334	,435	,250	,767	,486



Εδώ, με κάθε επιφύλαξη (μικρός αριθμός δείγματος) φαίνεται ότι ο μόνος παράγοντας που επηρεάζει την πρόθεση των φοιτητριών να εμπλακούν με τη δραστηριότητα ως δασκάλες είναι αυτός του ελέγχου της εμπλοκής (το κατά πόσο δηλαδή εκτιμούν ότι θα τα καταφέρουν).

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτού του παράγοντα παρουσιάζονται στα ακόλουθα διαγράμματα.



Καταληκτικά σχόλια

Τα γενικά ερωτηματολόγια δείχνουν ότι έχουν εξελιχθεί και δουλεύουν με ικανοποιητική αξιοπιστία. Γενικά, πιστοποιούν ότι οι φοιτητές εκτιμούν ως θετικά τόσο τα μαθησιακά τους αποτελέσματα όσο και τις διδακτικές πρακτικές των διδασκόντων. Προβάλλουν επίσης και κάποιες αναμενόμενες διαφοροποιήσεις από μάθημα σε μάθημα και από διδάσκοντα σε

διδάσκοντα. Τα αποτελέσματα αυτά μπορούν όμως να χρησιμοποιηθούν κυρίως για την αξιολόγηση των διδασκόντων (στην κατεύθυνση του αν "πουλάνε εμφανίσιμο εκπαιδευτικό προϊόν") και πολύ λιγότερο για μια διαμορφωτική αξιολόγηση των μαθημάτων. Το γεγονός ότι δεν εμφανίζονται σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ των τοποθετήσεων των φοιτητών για τις διδακτικές πρακτικές των διδασκόντων και των τοποθετήσεων για τα μαθησιακά τους αποτελέσματα δείχνει ότι η μάθηση πραγματοποιείται στη βάση παραγόντων που τελικά δεν περιλαμβάνονται ρητά στα ερωτηματολόγια.

Η ερμηνευτική υπόθεση που είχαμε διατυπώσει στην προηγούμενη αξιολόγηση (μαθήματα εαρινού εξαμήνου 2011-12), ότι η μάθηση, που κατευθύνεται ούτως ή άλλως από τα υποκείμενα (τους φοιτητές και τις φοιτήτριες), επηρεάζεται από το πως αυτά προσλαμβάνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του περιεχομένου και της δομής των μαθημάτων, τα οποία δεν μπορούν να αναπαρασταθούν με κοινές διδακτικές κατηγορίες για όλα τα μαθήματα, φαίνεται να επιβεβαιώνεται από τη χρήση των ερωτηματολογίων δεύτερης γενιάς (ερωτηματολόγια 2 και 3), που τρέξαμε για τα μαθήματα της παρούσας αξιολόγησης.

Μετά και από αυτά τα αποτελέσματα το υπόρρητο δίλλημα το σχετικό με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιείται στο TEΑΠΗ δεν είναι δυνατόν να μην απαντηθεί. Συγκεκριμένα, πρέπει να αποφασίσουμε αν θα δώσουμε έμφαση στην *αξιολόγηση των διδασκόντων*, ενδιαφερόμενοι για το αν η διδασκαλία τους δημιουργεί καλό "εμπορικό πρόσωπο" στο Τμήμα (εκτιμώντας, δηλαδή, ότι κάποια στιγμή στο κοντινό μέλλον οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι πελάτες μας) ή αν θα εστιάσουμε στη *διαμορφωτική αξιολόγηση των μαθημάτων* που θα επιτρέψει, σε κάποιο βαθμό, στον κάθε διδάσκοντα και διδάσκουσα χωριστά να βελτιώσει τις διδασκαλίες του στην κατεύθυνση καλύτερων μαθησιακών αποτελεσμάτων (όπως προδιαγράφεται και από τα κείμενα της ΑΔΠ).

Προς το παρόν, η ΟΜΕΑ του TEΑΠΗ θα αναρτήσει τα ερωτηματολόγια που έχουν δοκιμαστεί στον ιστότοπο που διαθέτει η ΜΟΔΠ του ΕΚΠΑ, ώστε οι φοιτητές να μπορούν να τα συμπληρώνουν ηλεκτρονικά.